

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra DEN VÆGELSINDEDE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komedier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komedier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 98. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb03val-shoot-idm140583365652880/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komedier

DEN VÆGELSINDEDE

LEONORE. Jeg har aldrig kiendt nogen saa tvaurig, saa karrig, og saa mistænkelig.

HENRICH. Det er ikke min Skyld.

LEONORE. Jeg skal aldrig sætte min Fod inden hendes Dør oftere.

HENRICH. Ligesom hun finder det for got.

LEONORE. Thi jeg har, min Troc, ingen Lyst til at overfuses oftere.

HENRICH. Hun har ræt der udi.

LEONORE. Men saae I ikke en Jomfru her nyeligen?

HENRICH. Jo jeg saae nyelig et Menneske klædt som en Jomfrue. Om hun endnu er Jomfrue, det er noget, som jeg ikke skal kunne sige. Hun gik den Vej.

Leonore gaacr.

SCEN. 5.

HENRICH. Dersom jeg vilde daglig øve mig i at forsvare min Madame, kunde jeg med Tiden blive en stor Procurator, hvis Hoved-Dygtighed bestaaer nu i at rose en Ting, nu igien at forsvare det, som er lige tvært imod den samme. Jeg behøver intet andet Uhrværk end min Madames Sind; thi naar hun 8 eller 9 gange om Morgenen har været vixel-viis from, arrig, Gudfrygtig, u-gudelig, verdslig, geistlig, ødsel, sparsom, aabennundet, taus, ydmyg, hovmodig, saa veed jeg, det er ikke langt fra Middag; og naar hun om Eftermiddagen har spillet lige-saa længe Bold med hendes Sind, veed jeg ungefehr, at det er Aften. Da hun visede mig i Byen, taledes hun om lutter Huusholdning, sukkede over Tidernes Vanskelighed, og skikkede mig efter denne Rug-Simle, hvor af hun vil æde den halve Deel til Frokost. Jeg har længe grublet paa, hvad det kand være, og endelig efter lang Speculatz faldet paa de Tanker, at der maa være en 5, 6 Siæle i hende, som fore Krig sammen. En gudfrygtig Siæl, hvilken, naar hun faaer den u-gudelige Siæl under sig, blir Madamen gudfrygtig, saa længe det varer. Den

ACTUS I. SCENÆ 5-6.

menagerlige Siæl, naar den faaer den ødsele paa Knæerne, saa blir hun menagerlig, og skikker mig i Byen efter en Rug-Simle til Frokost; medens jeg er i saadant Ærende, hender det sig, at den ødsele Siæl faaer overhaand, saa vil hun have Sukkerlade. Den lystige Siæl faaer overhaand, saa skal jeg ud i Byen undertiden i saadant Vejr, som en Hund ikke vil gaae ud udi, for at skaffe hende Compagnie; medens jeg er ude, spiller den traurige Siæl Mester, da finder jeg hende grædende over Taare-Persen, naar jeg kommer tilbage. Undertiden har hun to Passioner paa eengang, som for Exempel: Jeg saac hende i Gaar dantze og græde tillige; da kand jeg tænke tvende Siæle paa eengang regierede, og da gaacr det til, ligesom i et Huus hvor Mand og Kone, som ere stridige og lige stærke, vixel-viis regierer; thi da kand man ligesaa liden Grund finde i Huusholdningen, som jeg kand finde udi vor Madames Sind. Mig siunes, at den rette Aarsag er vel nok troffen for en u-studeret Person, som jeg er; thi af Veirligt kand det ikke komme, eftersom jeg har tiit seet hende græde udi Soelskin, og dantze udi Sluus. Men see! der er Mag. Petronius. Jeg maa give mig lidt i Snak med ham; Han er en lærd Mand, som kand give mig Aarsag til saadant.

SCEN. 6.

Petronius. Hentich.

PETRONIUS. Hør, Hentich! hvem skal have den Simle?

HENRICH. Jeg veed, min Troc, ikke.

PETRONIUS. Hvilken Snak! Hvem har skikket dig efter den?

HENRICH. Madamens sparsommelige Siæl, som var Bormester over de andre Siæle, da jeg gik ud.

PETRONIUS. Hvad Pokker er det for Snak, Hentich? du maa ikke have vel udsovet i Nat. Hvorledes lever ellers din Madame?

HENRICH. Skam der veed, om mit Navn det er.